

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 46/15

Luksemburg, 29 kwietnia 2015 r.

Wyrok w sprawie C-528/13

Geoffrey Léger / Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits des femmes i Établissement français du sang

Stałe wykluczenie mężczyzn mających stosunki seksualne z innymi mężczyznami z oddawania krwi może – w związku z sytuacją panującą w danym państwie członkowskim – być uzasadnione

Należy ustalić, czy wobec tych osób istnieje wysokie ryzyko nabycia ostrych chorób zakaźnych, jak na przykład HIV, oraz czy brak jest skutecznych technik wykrywania lub mniej restrykcyjnych metod zapewniających wysoki poziom ochrony zdrowia biorców

W dniu 29 kwietnia 2009 r. lekarz Établissement français du sang (francuskiego centrum krwiodawstwa) w Metz (Francja) odmówił pobrania krwi, którą chciał oddać G. Léger, z tego powodu, że G. Léger odbył stosunek seksualny z mężczyzną oraz że prawo francuskie trwale wyklucza z oddawania krwi mężczyzn mających takie stosunki seksualne. W wyniku zaskarżenia tej decyzji przez G. Légera tribunal administratif de Strasbourg (sąd administracyjny w Strasburgu, Francja) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy to stałe wykluczenie jest zgodne z dyrektywą Unii¹. Zgodnie z tą dyrektywą osoby, których zachowanie seksualne naraża je na wysokie ryzyko nabycia ostrych chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone we krwi, są trwale wykluczone z oddawania krwi.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał orzekł w szczególności, że tribunal administratif de Strasbourg musi ustalić, **czy we Francji w wypadku mężczyzny mającego stosunki seksualne z innym mężczyzną istnieje wysokie ryzyko nabycia ostrych chorób zakaźnych, które mogą być przenoszone we krwi**. W celu dokonania tej analizy tribunal administratif de Strasbourg powinien uwzględnić **sytuację epidemiologiczną we Francji**, która zdaniem rządu francuskiego i Komisji ma charakter szczególny. W tym względzie Trybunał podkreślił, iż zgodnie z przedstawionymi mu danymi niemalże wszystkie przypadki zakażeń HIV w okresie od 2003 r. do 2008 r. były rezultatem stosunku seksualnego, a połowa nowych zakażeń dotyczyła mężczyzn, którzy odbyli stosunki seksualne z innymi mężczyznami. W tym samym okresie stanowili oni grupę społeczną najbardziej narażoną na zakażenie HIV ze współczynnikiem zapadalności 200-krotnie wyższym niż współczynnik odnoszący się do francuskiej społeczności heteroseksualnej. Wreszcie najwyższy poziom zakażeń HIV w ramach grupy mężczyzn mających stosunki seksualne z innymi mężczyznami – spośród wszystkich państw Europy i Azji Środkowej – jest we Francji. Tribunal administratif de Strasbourg musi zatem ustalić, czy w świetle bieżącej wiedzy medycznej, naukowej oraz epidemiologicznej dane te są wiarygodne i nadal aktualne.

Nawet gdyby tribunal administratif de Strasbourg stwierdził, że mężczyźni mający stosunki seksualne z innymi mężczyznami są narażeni we Francji na wysokie ryzyko nabycia chorób takich jak HIV, powstaje pytanie, czy trwałe przeciwwskazanie do oddania krwi jest zgodne z prawami podstawowymi Unii, a w szczególności z **zasadą niedyskryminacji ze względu na orientację seksualną**².

W związku z tym, że uregulowanie francuskie może stanowić przejaw dyskryminacji osób homoseksualnych ze względu na orientację seksualną, Trybunał przypomniał, że wszelkie

¹ Dyrektywa Komisji 2004/33/WE z dnia 22 marca 2004 r. wykonująca dyrektywę 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie niektórych wymagań technicznych dotyczących krwi i składników krwi (Dz.U. L 91, s. 25 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 15, t. 8, s. 272).

² Artykuł 21 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej mogą być wprowadzone wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób. W tym względzie Trybunał orzekł, że jeśli przewidziane w uregulowaniu francuskim wykluczenie przyczynia się do zminimalizowania ryzyka przeniesienia chorób zakaźnych na biorców i, tym samym, do realizacji ogólnego celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego, **zasada proporcjonalności może zostać naruszona**. Nie można wykluczyć, że HIV może być wykryty za pomocą skutecznych technik mogących zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia biorców. Sąd krajowy musi zbadać, czy takie techniki istnieją przy założeniu, że testy należy przeprowadzać zgodnie z najnowszymi procedurami naukowymi i technicznymi.

W wypadku braku takich technik trybunał administratif de Strasbourg musi zbadać, czy nie istnieją **metody mniej restrykcyjne niż stałe wykluczenie z oddawania krwi, które zapewniłyby wysoki poziom ochrony zdrowia biorców**, a w szczególności, czy kwestionariusz i osobista rozmowa przeprowadzana przez wykwalifikowanego pracownika służby zdrowia mogą umożliwić zidentyfikowanie w sposób bardziej szczegółowy ryzykownych zachowań seksualnych.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106